GÖKYÜZÜ GÜNLÜĞÜ

Eylül ayıyla başlayan yağmurlar bize sonbaharın gelişini haber veriyor. Bu haber, hem iyi hem de kötü. İyi; çünkü yazın tozlu atmosferinden kurtuluyoruz. Yağmur bulutları izin verdiği sürece bizi ışıl ışıl bir gökyüzü bekliyor. Kötü; çünkü uzun süre gözlem yaptığımızda sonbaharın serinliğini iyice hissedeceğiz. Gözlem yaparken daha kalın giyinmekte yarar var.

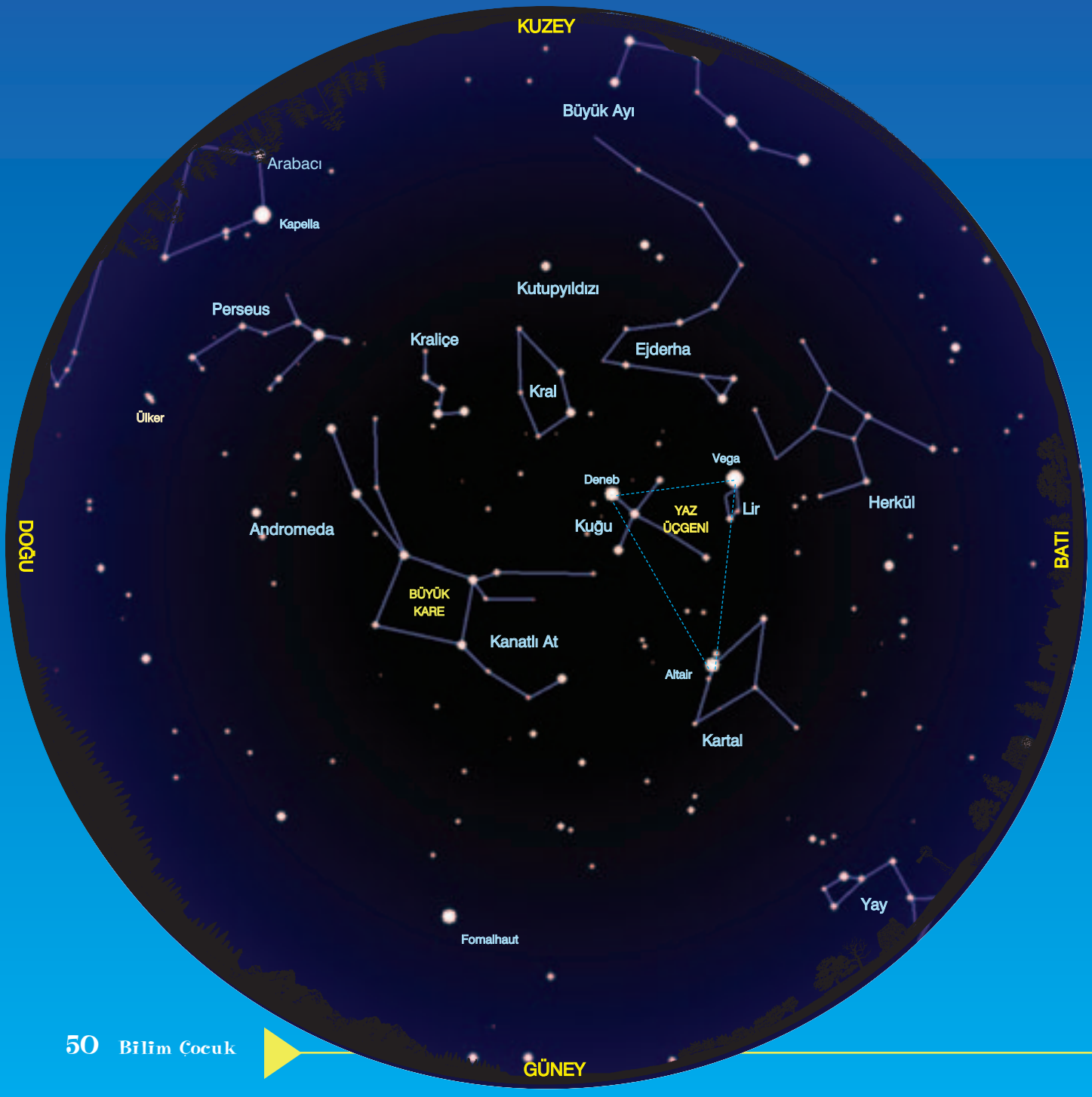

Yay takımyıldızı (çaydanlık şeklinde görünüyor)

Eylül Ayı Gökyüzü Haberleri

- 7 Eylül'de Parçalı Ay Tutulması'nı izledik. Dünyanın gölgesi nedeniyle 21:05 ve 22:37 saatleri arasında Ay'ın rengi biraz kızıllaştı.
- 22 Eylül'de Halkalı Güneş Tutulması var. Ne yazık ki yalnızca Güney Yarımküre'de izlenebiliyor.
- 23 Eylül Sonbahar Ilımı. Bu gün, gece ve gündüz süreleri birbirine eşit. Bu günden itibaren geceler uzayacağından, gözlem yapmak için daha fazla zamanımız olacak.

Bu ay süresince yaz ve kış takımyıldızlarını görebilmek mümkün. Akrep takımyıldızının kalbi Antares (takımyıldızın en parlak yıldızı) aramızdan erken ayrılıyor. Yerini ilerleyen saatlerde doğan Güney Balığı takımyıldızının en parlak yıldızı Fomalhaut alıyor.

Vega, Deneb ve Altair'den oluşan Yaz Üçgeni tam tepemizde. Kent merkezinde, ışık kirliliği gökyüzünü izlememize büyük ölçüde engel olur. Ama yine de bu parlak üçgeni başımızı yukarı çevirdiğimizde rahatlıkla görebiliriz.

İçinde bulunduğumuz Samanyolu Gökadası'nın bir kolunu da gökyüzünde rahatlıkla görebiliriz. Bu kol, Yaz Üçgeni'nin içinden geçer ve çaydanlık şeklindeki Yay takımyıldızına ulaşır. Yay takımyıldızı diğer takımyıldızlara göre daha çok yıldızlı görülür. Bunun nedeni, Samanyolu Gökadası'nın merkezinin o bölgede olması. Eğer bir dürbününüz varsa mutlaka Yay takımyıldızına doğru bir bakın. Yakınında Kelebek Açık Yıldız Kümesi (M6) gibi birçok yıldız kümesini fark edeceksiniz.

Gezegenler

Bu ay gökyüzünde çıplak gözle görebileceğimiz tek gezegen Jüpiter. Ne yazık ki Jüpiter de batı ufkuna iyice yaklaştı. Gezegeni, Güneş battıktan bir saat sonra güneybatı yönünde ufkun biraz üzerine baktığınızda rahatlıkla görebilirsiniz. Dürbünle Jüpiter'e baktığınızda, dört büyük uydusunu da gözleyebilirsiniz. 26 Eylül'de Jüpiter ve Ay birbirlerine çok yakın görünür konumda.

Merkür ve Mars, Jüpiter'den daha aceleciler. Güneş battıktan hemen sonra batıyorlar. Ufka çok yakın olduklarından görülemiyorlar. 24 Eylül'de Merkür biraz daha geç batıyor. O gün, Başak takımyıldızının en parlak yıldızı Spika, Ay ve Merkür birbirlerine çok yakınlar. Bu tarih, üçlüyü izlemek için harika bir gün.

Eylül ayının son günlerinde Güneş doğmadan uyanacak olursanız doğuya doğru bir bakın. Satürn'ü ışıl ışıl parlarken göreceksiniz. Satürn, bir gezegen. Onu yıldızlardan ayırdetmenin kolay bir yolu var. Yıldızlara dikkatli bir şekilde baktığımızda ışıklarının titreştiğini görürüz. Sanki göz kırpıyor gibi. Oysa, gezegenlerin ışığı titreşmez.

Yıldızlar, Güneş Sistemimizden çok uzaktadır. Yıldızlar, birer nokta ışık kaynağı gibi görünür. Onlardan bize gelen ışık, Dünya'nın atmosferinden geçerken kırılır ve düzensiz soğurulur. Bu nedenle yıldızların ışığının titreştiğini görürüz. Gezegenler yıldızlardan çok küçüktür ama onlara göre bize daha yakındır. Bu nedenle gezegenlerden bize sabit bir ışık yansır.

Eğer Satürn'ü izlerken hâlâ uyuyakalmadıysanız, Venüs'ün doğuşunu kaçırmayın. Güneş'e çok yakın olduğunu da unutmayın.

Burcu Parmak

Ay'ın Halleri